

יג' אלול תשע"ה
31 אוגוסט 2015

שלום רב!

חוזר מפמ"ר בתאטרון תשע"ו

בפתחה של שנת הלימודים תשע"ו נאחל לכם שנת יצירה, שנה של גילוי עניין, אתגר והנאה בתהליך ההוראה. כבכל שנה, נשים דגש על תפקידינו כמורים המובילים למידה ערכית, משמעותית, מעמיקה ויצירתית, תוך מתן כלים ופיתוח מיומנויות מקצועיות, אסטרטגיות לחשיבה מסדר גבוה, תהליכי חקר, פדגוגיה דיגיטלית ופיתוח הרגישות בקבלה והכלת האחר.

בשנת תשע"ה נכנסה לתוקפה הרפורמה בבחינות הבגרות. במסגרת הרפורמה הוחלט כי בחינת הבגרות בהפקה תיערך במודל של "למידה מבוססת פרויקטים" (pbl).

המעבר למודל הוראה-למידה-הערכה שכזה מציב בפני כולנו אתגר, וכדי להיענות לאתגר בצורה המיטבית נשים השנה דגש רב על למידת חקר בכלל ולמידה מבוססת פרויקטים בפרט בכנסים, השתלמויות, ימי עיון ומפגשי הדרכה.

כולי תקווה, שהמעבר למבנה הבחינה החדש יהווה עבור כולנו שינוי מבורך, שיוביל להעמקת הלמידה המשמעותית בתחום הדעת תאטרון.

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף אמנויות
הפיקוח על הוראת התאטרון

להלן פירוט התכנים בחוזר זה:

- 3 לשמור על קשר: עדכון פרטים _____
- 3 למידה מעמיקה ומשמעותית בתחום הדעת תאטרון _____
- 4 מתווה תכנית הלימודים בתאטרון ואופני הערכה החל משנה"ל תשע"ה _____
- 4 מתווה תכנית הלימודים להערכה חיצונית ופנימית _____
- 5 בחינת בגרות בתאטרון (051301) במועד קיץ תשע"ו _____
- 5 מסגרת בחינות הבגרות בשנת הלימודים תשע"ו _____
- 6 מבנה הבחינה העיונית בהתאם למסמך ההלימה _____
- 6 הצטרפות למאגר המעריכים בבחינת הבגרות העיונית _____
- 6 בחינת הבגרות בהפקה בשנת הלימודים תשע"ו _____
- 6 השכלה כללית _____
- 7 מעורבות אישית וחברתית _____
- 7 מאגרי מידע ואתרי שיתוף ברשת _____
- 7 כנסים, ימי עיון והשתלמויות _____
- 7 כנס פתיחת שנה _____
- 7 השתלמויות תשע"ו _____
- 8 מפגשי הדרכה אזוריים _____
- 9 הצגת תוצרים במסגרת ימי תאטרון _____
- 9 צוות הפיקוח על לימודי התאטרון תשע"ו _____

לשמור על קשר: עדכון פרטים

אנו רואים חשיבות רבה בעדכון שוטף של המערכת בפרטי כל בתי הספר והמורים לתאטרון. כמו גם ביצירת קהילת מורים המקיימת שיח קבוע ונמשך באמצעות מפגשי הדרכה אישיים וקבוצתיים, ווירטואליים השתלמויות וימי עיון. כל התכתבות עם הפיקוח על הוראת התאטרון תתבצע אך ורק באמצעות [הדואר האלקטרוני](#).

אבקש להקפיד ולהשתמש רק בטפסים הרשמיים המצויים באתר מפמ"ר: (יש ללחוץ על הקישוריות)

- עדכון נתונים בהוראת תאטרון [ביסודי ובחט"ב](#) / [בחט"ע](#) בשנת הלימודים תשע"ו
- טופס בקשות לאישור נתוני בחינת הפקה
- טבלת הערכה לבחינת הבגרות בהפקה
- טופס לדיווח אירועי הערכה פנימיים

למידה מעמיקה ומשמעותית בתחום הדעת תאטרון

למידה משמעותית היא זו בה התלמיד מעורר שאלות, מאתר מקורות מידע, מעבד מידע ויוצר ידע חדש הרלוונטי לעולמו האישי ולחיים בעידן הטכנולוגי, במאה ה- 21.

מטרת הלמידה המשמעותית היא לפתח את כושר החשיבה, היצירה והלימוד העצמי, לעודד צמיחה אישית ומעורבות חברתית. זוהי למידה שהיא רלוונטית לחייהם של התלמידים ונוגעת במירב נימי נפשם ונשמתם תוך שהיא מערבת היבטים מגוונים של התנסויות אמנותיות, מלאכת כפיים ומרחבי למידה מגוונים.

לימודי התאטרון מזמנים למידה משמעותית: השימוש המתבקש בדרכי הוראה והערכה מגוונות, וריבוי דרכי ההבעה בתאטרון מאפשרים לתלמידים בעלי סוגי אינטליגנציה שונים לבוא לידי ביטוי ולחוות הצלחה.

שיעורי תאטרון מבוססים על פרויקטים ומשלבים למידת עמיתים, חקר אישי וקבוצתי, הבאת ה"אני הלומד" על רבדיו הרגשיים, החברתיים והקוגניטיביים לכיתה.

לימודי התאטרון הופכים להיות חלק מתהליך חברתי משמעותי של התלמיד בבית הספר. הם מחייבים תקשורת בינאישית, הקשבה וקבלה של האחר.

למידה משמעותית נוצרת מהבניית הידע עם התלמיד ולא רק הקניית ידע עבורו. תפקידו של המורה לזמן שיח לימודי חשוב המקשר בין עולם התוכן לבין סוגיות אישיות ודילמות עכשוויות, כל זאת תוך שמירה על סטנדרטים מקצועיים ופדגוגיים גבוהים.

לעיון במסמך "למידה משמעותית בתאטרון" ניתן להכנס [לאתר מפמ"ר בקישור זה](#).

מתווה תכנית הלימודים בתאטרון ואופני הערכה החל משנה"ל

תשע"ה

מוצגת להלן תכנית הלימודים, על יחידותיה, נושאה ואופני ההערכה על פי מתווה הרפורמה. תכנית זו חלה עבור מחזור התלמידים שהחלו את לימודיהם משנה"ל תשע"ה ואילך. [באתר](#) [מפמ"ר תאטרון](#) מפורסמת התכנית בצירוף הצעות לדרכי הערכה חלופיות להערכה בית ספרית.

בשנה"ל תשע"ה, נערכו מפגשי הדרכה ארציים בנושא "הערכה בית ספרית" (30% הערכה בית ספרית). במפגשים הוצגו עקרונות ההערכה החלופית, הצעות לפריסה של אירועי הערכה חלופית במסגרת תלת-שנתית והוצגו מודלים ומחווונים להוראה-למידה-הערכה חלופית על פי היחידות השונות. [לעיון במצגת](#) שליוותה את המפגשים יש ללחוץ על [הקישור](#).

מתווה תכנית הלימודים להערכה חיצונית ופנימית

תכנים להערכה בית ספרית ואופן הערכה	תכנים להערכה חיצונית ואופן הערכה	יחידות הלימוד ותכנים
ממחזה להצגה בדרך הערכה חלופית ¹ או בהערכה מסורתית ²	ממחזה להצגה במסגרת פרק המבחן	יחידה 1 - שפת התאטרון 10 הצגות לפחות + שני מחזות באוריינטציה "ממחזה להצגה"
סוגה משלימה: טרגדיה או קומדיה ³ פרקי עיון בסוגה הנלמדת	סוגה אחת: טרגדיה או קומדיה פרקי עיון בסוגה הנלמדת במסגרת פרק המבחן	יחידה 2 - פרשנות מחזות מהקלאסיקה המערבית: טרגדיה וקומדיה טרגדיה אחת: יוונית או שקספירית או קומדיה אחת: ניאוקלאסית או שקספירית + פרקי עיון בהתאמה לסוגה + צפיה בפרשנות עכשווית-הצגה
מחזה ישראלי	מחזה ישראלי	יחידה 3 - התאטרון המערבי והישראלי

¹ למידה בדרך החקר או למידה מבוססת פרויקטים

² עבודות כתובות או מבחנים

³ הסוגה שתילמד תהיה שונה מזו הנלמדת להערכה חיצונית

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
אגף אמנויות
הפיקוח על הוראת התאטרון

תכנים להערכה בית ספרית ואופן הערכה	תכנים להערכה חיצונית ואופן הערכה	יחידות הלימוד ותכנים
בדרך הערכה חלופית ⁴ או בהערכה מסורתית ⁵	במסגרת פרק המבחן	במאה ה-20 וה-21 ישראלי, ראליזם, אפי, אבסורד, פוסט- מודרני שני מחזות ישראליים + שני מחזות בסגנונות שונים של המחזאות במאה ה-20 או מחזה באחד מסגנונות התאטרון במאה ה-20 + 2 מופעים פוסטמודרניים
מבוא לתאטרון המודרני במסגרת פרק המבחן		
סגנון מודרני / פוסטמודרני משלים בדרך הערכה חלופית ⁶ או בהערכה מסורתית ⁷	סגנון מודרני (ראליזם/אפי/אבסורד) או פוסטמודרני במסגרת פרק המבחן	יחידות 4 ו-5 - משחק, בימוי והפקה 2 גישות משחק שונות + 2 גישות בימוי שונות + הפקה לימודית באורך חצי שעה ⁸
לא יוערך במסגרת הערכה בית ספרית	גישות משחק עבודה אישית בתוך ספר ההפקה	
לא יוערך במסגרת הערכה בית ספרית	גישות בימוי עבודה אישית בתוך ספר ההפקה	
לא יוערך במסגרת הערכה בית ספרית	התנסות בהפקה ביצוע בימתי ושיחה עם בוחן	

בחינת בגרות בתאטרון (051301) במועד קיץ תשע"ו

מסגרת בחינות הבגרות בשנת הלימודים תשע"ו

- יחידה ראשונה: שפת התאטרון – נבחנים במסגרת השאלון 051301
- יחידה שנייה: פרשנות מחזות מהקלאסיקה – נבחנים במסגרת השאלון 051301
- יחידה רביעית: התאטרון המערבי והישראלי במאה ה-20 וה-21- נבחנים במסגרת השאלון 051301

⁴ למידה בדרך החקר או למידה מבוססת פרויקטים

⁵ עבודות כתובות או מבחנים

⁶ למידה בדרך החקר או למידה מבוססת פרויקטים

⁷ עבודות כתובות או מבחנים

⁸ על פי מחזה שראה אור ו/או הוצג על במה מקצועית באישור המפמ"ר

- יחידה חמישית: הפקה ובימוי – תיאוריה ומעשה- נבחנים במסגרת השאלון 051102

מבנה הבחינה העיונית בהתאם למסמך ההלימה

- משך הבחינה: שלוש שעות
- התלמיד יענה על סה"כ 6 שאלות
- פרק ראשון – שפת התאטרון – יש לענות על 2 שאלות מתוך ארבע
- פרק שני – פרשנות של מחזות מהקלסיקה: טרגדיה, קומדיה - יש לענות על 2 שאלות מתוך שלוש
- פרק שלישי – התאטרון המערבי במאה ה-20 וה-21 – יש לענות על שאלה אחת מתוך ארבע
- פרק רביעי – סוגיות חברתיות בדרמה הישראלית ובתאטרון הישראלי – יש לענות על שאלה אחת מתוך שתיים

הצטרפות למאגר המעריכים בבחינת הבגרות העיונית

מורים המעוניינים להצטרף למאגר המעריכים בבחינת הבגרות העיונית, מתבקשים יש להיכנס לקישור [מאגר המומחים](#) ולסמן תפקיד "מעריך".

בחינת הבגרות בהפקה בשנת הלימודים תשע"ו

השנה, לראשונה, תיערך רק בחינה מעשית חיצונית אחת בתאטרון: בחינת ההפקה. אנא הקפידו לקרוא בעיון את נהלי הבחינה המופיעים באוגדן בחינות ואירועי הערכה בתיאטרון: הנחיות וטפסים תשע"ו. לקריאה באוגדן – לחצו על [הקישור](#).

השכלה כללית

עפ"י מדיניות משרד החינוך, החל משנה"ל תשע"ה תחול בחטיבה העליונה חובת למידת מקצועות להשכלה כללית – חובת למידה אשר תהווה מעתה ואילך תנאי לזכאות לתעודת בגרות. באתר מפמ"ר ניתן למצוא מסמך המציע נושאים לניסוח תכנית במסגרת לימודי ההשכלה כללית. לקריאה במסמך תוכלו ללחוץ על [הקישור](#).

מעורבות אישית וחברתית

במסגרת יישום התכנית האסטרטגית של משרד החינוך: חיזוק החינוך למצוינות ערכית ואזרחית והעמקת החינוך הרגשי, הערכי והחברתי, וקידום מעורבות אישית וחברתית. תחום התאטרון מטבעו הוא תחום המתקיים מתוך דיאלוג הדדי עם חברה וקהילה. מורים לתאטרון הם מובילי דרך בעשייה חברתית וקהילתית. כדי לקדם מעורבות אישית וחברתית, באמצעות תאטרון, פרסם הפיקוח על הוראת התאטרון באתר אגף א' לפיתוח פדגוגי מספר הצעות לפרויקטים של מעורבות אישית וחברתית. לעיון בהצעות לחצו על [הקישור](#)

מאגרי מידע ואתרי שיתוף ברשת

נושא הפדגוגיה הדיגיטלית הינו תחום משמעותי ההולך ומתרחב בהובלת המזכירות הפדגוגית בכל תחומי הדעת. אנו מברכים על הכלים הדיגיטליים, שמאפשרים לנו לפתח מאגרי ידע ולהעמידם לרשות המורים במספר מוקדים: [פורטל התוכן של המזכירות הפדגוגית](#), [אתר מפמ"ר תאטרון](#). מאגרים אלה ימשיכו להתפתח ולהתרחב גם בתשע"ו. בשנה הקרובה תיפתח גם [סביבה מקוונת בנושא "למידה מבוססת פרויקטים" בתאטרון](#), שתציע מקורות מידע, דרכי הוראה, למידה והערכה ותפרוש את הרציונל של גישה זו בכלל ובתחום הפקות התאטרון לבגרות בפרט. הודעה על פתיחת הסביבה תישלח למורים.

כנסים, ימי עיון והשתלמויות

כנס פתיחת שנה

יעסוק בנושא: בחינת בגרות בתאטרון המבוססת על תפיסת ה PBL הכנס יתקיים השנה ביום שלישי, ה- 12 באוקטובר, 2015 בשעה 16:30 - 20:00 בתאטרון יפו, מפרץ שלמה 10, תל אביב-יפו.

השתלמויות תשע"ו

במהלך יולי 2015 נשלח במייל אוגדן המוקדש כולו להשתלמויות המורים לשנה"ל תשע"ו. כולכם מוזמנים לעיין באוגדן שנמצא באתר מפמ"ר תאטרון ולהירשם להשתלמויות המגוונות המוצעות בו. לקריאה באוגדן לחצו על [הקישור](#).

מפגשי הדרכה אזוריים

מדריכות הפיקוח יערכו מפגשי הדרכה אזוריים ברחבי הארץ בנושאים ובתחומים שונים הנוגעים להוראת התאטרון.

מועדי המפגשים והנושאים מפורטים להלן, כדי לסייע לכם להתארגן מראש.

מפגשים למורים חדשים במערכת החינוך בהנחיית שרה ארליך רוזנסקי

(מיועדים למורים שנמצאים בשנת סטאז' ובשלוש השנים הראשונות להוראה)

תאריך	יום	שעה	מקום
20/10/2015	שלישי	יפורסם בהמשך	יפורסם בהמשך
3/11/2015	שלישי	יפורסם בהמשך	יפורסם בהמשך
17/11/2015	שלישי	יפורסם בהמשך	יפורסם בהמשך

מפגשים למורים לאוכלוסיות מיוחדות בהנחיית רקפת רובין

(מיועדים למורים המלמדים בבתי ספר לאוכלוסיות מיוחדות או בכיתות בהן משולבים תלמידים בעלי צרכים מיוחדים)

מועדים ומקום יפורסמו בהמשך

מפגשים בנושא "הוראת מושגים בגישת ה-PBL" בהנחיית סגל ליאור

(מיועדים למורים המגישים לבגרות העיונית ולבגרות בהפקות)

תאריך	יום	שעה	מקום
8/9/2015	שלישי	16:30-19:30	תיכון תלמה ילין, בורוכוב 5, גבעתיים
21/9/2015	שני	16:30-19:30	תיכון הראל, שדרות החוצבים, מבשרת ציון
20/10/2015	שלישי	16:30-19:30	תיכון המושבה, מעוף הציפור 1, זכרון יעקב
9/11/2015	שני	16:30-19:30	תיכון בית ירח, המושבה כנרת
16/11/2015	שני	16:30-19:30	מקיף א', דרך השלום 15, באר שבע

מפגשי הדרכה נוספים יפורסמו במהלך שנת הלימודים.

הצגת תוצרים במסגרת ימי תאטרון

אנו מבקשים להמשיך את המסורת ולקיים ימי תאטרון במהלכם ניתן יהיה ליהנות מפירות הלמידה והיצירה של התלמידים שלכם.

במהלך היום תלמידים יציגו סצנות כמו גם פרויקטים ייחודיים אחרים בתחומי העיצוב, המוסיקה והדרמטורגיה- פרויקטים שתוכננו ובוצעו כחלק מאירועי הערכה בית ספרית. על מועד ימי התאטרון תישלח הודעה.

צוות הפיקוח על לימודי התאטרון תשע"ו

צוות הפיקוח שמח ללוות אתכם במסגרת פגישות אישיות, מחוזיות והשתלמויות

ימים א' ב' ג'	050-6282652	מנהלת תחום הדעת תאטרון	אפי ושניצקי-לוי
יום ג'	054-5460668	מדריכה ארצית	שרה ארליך-רוזנסקי
ימי ב' ו-ג'	054-5586925	מדריכה ארצית	רקפת רובין
יום ב'	054-3122435	מדריכה ארצית ליסודי ולחט"ב	רותי שמואלוב
יום ג'	052-3217941	מדריכה ארצית בחמ"ד	ציפי מלר
ימי ב' ו-ג'	052-8910005	מדריכה ארצית לתקשוב ולחשיבה	סגל ליאור

בברכה,

אפי ושניצקי לוי

מנהלת תחום דעת תאטרון

וצוות הפיקוח על הוראת התאטרון